

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 61

van **JOS D'HAESE**

datum: 10 oktober 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Deal met 3M Zwijndrecht over PFOS-vervuiling - Impact eventueel faillissement 3M

De Amerikaanse chemiereus 3M krijgt mogelijk een grote financiële klap door enkele schadeclaims die lopen in de Verenigde Staten. Zo hebben 280.000 veteranen 3M gedagvaard nadat ze gehoorproblemen en tinnitus kregen na het gebruik van oordopjes van de chemiereus. 3M was ervan op de hoogte dat de oordopjes geen bescherming boden tegen gehoorschade, maar bleef ze wel produceren tot 2015. Mogelijk zullen de schadeclaims oplopen tot minstens 100 miljard dollar.

Ook dienen verschillende Amerikaanse staten een schadeclaim in tegen 3M en andere vervuilers vanwege de slechte drinkwaterkwaliteit. Drinkwaterbedrijven moeten in de VS het PFAS uit het water proberen zuiveren, wat een moeilijke en dure operatie is. De kostprijs voor deze gigantische operatie zou kunnen oplopen tot 400 miljard dollar.

Boven op de schadevergoedingen die 3M mogelijk moet betalen aan de veteranen en de Amerikaanse staten, komen de verschillende schadeclaims die bij 3M binnenlopen vanwege de enorme PFAS-vervuiling, zoals bijvoorbeeld ook in ons land. Vermits het bedrijf 'slechts' 66 miljard dollar waard is, komt het bedrijf in zware financiële papieren en dreigt zelfs een faillissement.

1. Welke gevolgen zou een faillissement van 3M hebben op de deal die de Vlaamse Regering sloot met 3M voor de opruiming van de PFOS-vervuiling?
2. Wanneer moet 3M de bedragen die zijn afgesproken in de deal met de Vlaamse Regering, voor in totaal zo'n 571 miljoen euro, exact betalen? Hoeveel hebben ze al betaald? Welke maatregelen zal de minister nemen om ervoor te zorgen dat 3M het volledige bedrag betaalt?
3. Is het, bij gewijzigde drinkwaternormen en gezien de overeenkomst die de Vlaamse Regering heeft gesloten met 3M, nog mogelijk voor de Vlaamse Regering om net zoals de Amerikaanse staten de kosten voor de waterzuivering te verhalen op 3M?

ANTWOORD

op vraag nr. 61 van 10 oktober 2022

van **JOS D'HAESE**

1. Na het sluiten van de Saneringsovereenkomst op 6 juli 2022 werd ik onder andere door u bekritiseerd omdat ik een financiële zekerheid van 250 miljoen euro had bedongen als zekerheid dat 3M Belgium haar saneringsplicht zou nakomen. Nochtans is die financiële zekerheid er net op gericht te vermijden dat een mogelijk faillissement van 3M Belgium, resp. 3M Company er toe zou leiden dat de gemeenschap zou moeten opdraaien voor de saneringskosten te Zwijndrecht.

Het faillissement van de Amerikaanse vennootschap 3M US betekent niet per definitie dat de Belgische vennootschap 3M ook failliet zou gaan. In het verleden heeft 3M US meestal alle claims gesettled via een dading. Verwacht kan worden dat ze dat zal blijven betrachten.

Indien 3M US daar niet zou in slagen is het meer aannemelijke scenario dat de Amerikaanse vennootschap bescherming tegen haar schuldeisers zoekt onder het zogenaamde Chapter XI (vergelijkbaar met onze procedure van gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord of eventueel overdracht onder gerechtelijk gezag). In dat kader zal dan wellicht de Belgische vennootschap verkocht worden en zal de verkoopprijs van de aandelen aangewend worden tot betaling van de schuldeisers, met inbegrip, van de Amerikaanse vennootschap.

Een faillissement van de Amerikaanse vennootschap wijzigt dus in principe niets aan de verplichtingen van 3M België inzake bodemsanering onder het Bodemdecreet, noch wijzigt dit iets aan de geldigheid van de Saneringsovereenkomst. OVAM behoudt dus al haar bevoegdheden (waaronder dwangmaatregelen) tegen 3M België. De Saneringsovereenkomst voorziet bovendien in bijkomende garanties, nl.:

- betaling 100 miljoen EUR aan de Vlaamse Overheid welke inmiddels werd uitgevoerd;
 - betaling 50 miljoen EUR aan Lantis welke inmiddels werd uitgevoerd en 50 miljoen EUR aan dienstverlening aan Lantis;
 - het stellen van een onherroepelijke waarborg ten bedrage van 250 miljoen EUR door Liberty Mutual Surety Europe B.V., in werking getreden op 3 oktober 2022, die ook in geval van faillissement van de Amerikaanse vennootschap blijft bestaan. Een kopij van deze financiële zekerheidsstelling zal nog aan de commissie worden overgemaakt.
2. De betaling van 100 miljoen aan de Vlaamse overheid en 50 miljoen EUR aan Lantis dienden te gebeuren binnen de 60 dagen, de waarborg van 250 miljoen EUR diende binnen de 90 dagen te gebeuren. De bedragen zijn ondertussen betaald en de waarborg werd gesteld.

Bij het afsluiten van de overeenkomst deed 3M afstand van de aanspraak op betalingen door de Vlaamse overheid ten belope van 1 326 293, 10 EUR.

Zoals gesteld onder vraag 1 doet een faillissement van 3M US geen afbreuk aan de saneringsplicht van 3M zoals vastgelegd in het Bodemdecreet, noch wijzigt dit iets aan de geldigheid van de Saneringsovereenkomst. Bovendien is de financiële

3. De door 3M verontreinigde zone sluit niet aan op een drinkwaterwingebied. De verstrenging van de drinkwaternormen heeft dan ook geen directe weerslag op de sanering van 3M. Bovendien, de Saneringsovereenkomst laat de principiële saneringsplicht ex. het Bodemdecreet voor 3M inzake waterbodems ongemoeid. Daarnaast wordt er momenteel onderzocht hoe de aansprakelijkheid van vervuilers van grond- en oppervlaktewaterlichamen kan worden gespreid op sectoraal niveau, teneinde discussies en lange juridische procedures te vermijden over de vraag in welke mate welke vervuiler wel of niet heeft bijgedragen aan welbepaalde grond- of oppervlaktewaterverontreiniging.